

1 februarie 2023

REZUMAT

RAPORT DE CERCETARE PRIVIND POTENȚIALE CAZURI DE VIOLENȚA SEXUALĂ ȘI TRAFIC DE PERSOANE

ECLER colectează informații despre potențiale cauze de exploatare sexuală sau trafic de persoane în România. Vă rugăm să raportați astfel de situații, pentru centralizare, la office@ecler.org

Cercetarea ECLER asupra vulnerabilităților violenței de gen și traficului de persoane în rândul refugiaților ucraineni, parte a proiectului ProUCare, a fost realizată de 3 experți - Silvia Tăbușcă (ECLER), Alexandra Stroică (ECLER) și Stefan Leonescu (JRS România). Au fost identificate 2 direcții principale care generează vulnerabilități pentru persoanele aflate în mișcare:

- gestionarea inadecvată a fluxului persoanelor care trec granițele României din zona de conflict și a nevoilor lor imediate, ca vulnerabilitate generală;
- genul, vârsta, grupurile minoritare și copiii neînsoțiți, ca vulnerabilitate personală a celor care fug din zona de conflict.

Principala deficiență a răspunsului la criză, identificată în timpul cercetării, a fost **lipsa unei formări imediate și adecvate a actorilor principali** cu privire la modalitățile de acțiune a grupurilor de infracționalitate organizată în zonele de conflict și identificarea timpurie a potențialelor cauze de violență de gen și trafic de persoane în rândul refugiaților. Fiecărei persoane care vine direct din Ucraina sau prin Republica Moldova i s-a acordat acces pe teritoriul României și, în cazuri particulare, acces la procedura de azil. Din acest punct de vedere, felul în care Poliția de Frontieră Română a acționat a fost un model european de bune practici. Autoritățile locale, societatea civilă (peste 150 de ONG-uri prezente în zonele de frontieră) și organizațiile internaționale, împreună cu populația României, s-au reunit pentru a asigura ucrainenilor acces în România și asistență imediată. Având în vedere faptul că femeile și copiii reprezintă marea majoritate a refugiaților, protecția și răspunsul la violența de gen și traficul de persoane ar fi trebuit să fie o prioritate a României. Datele agențiilor ONU au demonstrat deja, în situația altor fluxuri masive de populație, că femeile și copiii sunt expuși

unui risc ridicat de exploatare. Aceste infracțiuni sunt, de obicei, conectate la adăposturi informale, facilități de primire și tranzit, aranjamente private pentru transportul de la frontieră la facilitățile de cazare sau mai departe, către alte țări.

Programul guvernamental de cazare a refugiaților în locații private, numit "50-20"/persoană (50 lei ~ 10 EUR pentru cazare și 20 lei ~ 4 EUR pentru mâncare pe zi), a fost considerat o politică bună, dar a fost foarte prost implementat. S-a raportat în mare parte că proprietarii de locuințe i-au evacuat pe ucrainenii care și-au plătit chiria obișnuită (aceasta fiind uneori acoperită de ONG-uri) pentru a accesa programul "50-20", care era mai convenabil din punct de vedere financiar pentru ei și în același timp fără responsabilități clare prevăzute. Lipsa unei monitorizări a programului "50-20" a dus multe situații abuzive. Într-un număr mare de cazuri, proprietarii nu au oferit mese zilnice gratuite și nici banii pentru hrana ucrainenilor așa cum este reglementat în cadrul programului guvernamental "50-20" sau au găzduit un număr mare de refugiați într-un spațiu locativ foarte mic pentru a-și maximiza profiturile. Potrivit discuțiilor oficiale, în prezent Guvernul este dispus să renunțe la acest program, măsură care este considerată a crea un risc ridicat de exploatare și abuz sexual conform studiului făcut de ECLER și prezentat mai jos (servicii sexuale în schimbul cazării și/sau hranei). Aceste potențiale riscuri nu sunt avute în vedere de noile politici guvernamentale.

În România, principala campanie de prevenire a violenței de gen și traficului de persoane în rândul refugiaților s-a realizat prin diferite **materiale tipărite și online** (pliante, broșuri) care, de multe ori, au fost raportate, ca fiind ineficiente. În practică, aceste materiale sunt aruncate imediat sau nu sunt citite pentru că nu au fost dezvoltate pe baza nevoilor și intereselor actuale ale ucrainenilor. Lipsa de cunoștințe adecvate în domeniul traficului de persoane a fost o provocare pentru a atinge grupul țintă prin intermediul materialelor de conștientizare deoarece, foarte des, traficul de persoane și prostituția sunt două concepte care se suprapun, în percepția ucrainenilor. "*Nu am de gând să mă prostituez, așa că nu mă interesează aceste informații despre traficul de persoane*" a fost cel mai frecvent feedback din partea ucrainenilor, pe care ECLER l-a primit în timpul sesiunilor de informare despre violența de gen și traficul de persoane organizate în rândul a peste 300 de refugiați din toată România. Barierele culturale și lingvistice rămân printre principalele impedimente în raportarea potențialelor abuzuri sexuale sau a traficului de persoane în rândul ucrainenilor. A fost raportat un caz de abuz sexual împotriva unei fete de 15 ani care a rămas însărcinată. Ea nu a primit sprijin imediat din partea Telefonului Copilului 119 (număr unic național destinat raportării cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului) atunci când cazul a fost raportat, deoarece "*nu a fost o urgență*" și, de asemenea, a fost sfătuită să nu raporteze cazul la poliție. Mai mult, au fost raportate cazuri de femei ucrainene dispuse să vină din Polonia în România pentru a realiza avorturi, din cauza politicilor restrictive de acolo.

Pentru a răspunde mai bine acestor nevoi, Guvernul a îmbunătățit politicile naționale, dar identificarea și monitorizarea fenomenului traficului de persoane rămân **cele mai importante provocări pe termen lung pentru autoritățile române**. Guvernul a adoptat recent un Mecanism Național de Identificare și Referire a Victimelor Traficului de Persoane, document criticat de societatea civilă datorită suprapunerii de competențe și incoerenței procedurilor de referire ale victimelor minore. Consiliul Economic și Social a oferit, în marea sa majoritate, un aviz negativ. Reprezentantul sindicatelor polițiștilor din România a solicitat de asemenea, alături de reprezentanții ai societății civile, un aviz negativ. Cu toate acestea, Guvernul a decis adoptarea Mecanismului în

forma inițială, fără amendamente, ceea ce face ca recunoașterea și protecția victimelor să fie un proces centralizat la nivelul Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), care nu este o instituție independentă în România, ci subordonată Ministerului de Interne. Competențele Agenției au fost extinse pe baza competențelor instituțiilor similare din țările în care această autoritate este una independentă. ANITP, în ultimii 10 ani, a recunoscut un număr foarte mic de victime, între 30% și 50% din numărul victimelor cetățeni români raportați anual de Comisia Europeană¹.

Este acceptat în plan internațional faptul că, într-o zonă de conflict, criminalitatea transnațională crește foarte mult, inclusiv traficul de persoane sub toate formele de exploatare. În prezent, România are **peste 800 de dosare în lucru**, cu investigații naționale și internaționale în materie de trafic de persoane. Instrumentarea acestui număr foarte mare de dosare este realizat de **7 procurori și 48 de polițiști care lucrează cu normă întreagă**² în domeniul traficului de persoane. Acești ofițeri de poliție, cu greu fac față activităților de cercetare penală aflate în curs de desfășurare, existând în prezent o clară incapacitate a României de a monitoriza amploarea fenomenului traficului de persoane în rândul celor 20 de milioane de cetățeni români din țară și 5 milioane care trăiesc în străinătate, plus 1.8 milioane de persoane foarte vulnerabile venite din Ucraina și criminalitatea generată de conflict.

România nu dispune de adăposturi publice adecvate pentru victimele traficului de persoane, iar serviciile oferite de societatea civilă au fost subfinanțate sau nu au fost finanțate deloc. În contextul evaluărilor făcute de organisme internaționale, Guvernul a raportat **9 adăposturi publice** pentru victimele traficului de persoane (Satu Mare, Botoșani, Iași, Galați, Ilfov, Giurgiu, Mehedinți, Timiș, Arad), **dar niciunul dintre acestea nu este funcțional**³.

Datele colectate de Thomson Reuters la începutul conflictului confirmă o cerere mare de acces la servicii sexuale oferite de femei ucrainene și "*această cerere servește ca un stimulent puternic pentru traficanți în recrutarea și exploatarea femeilor din Ucraina la scară largă, precum și pentru rețelele de migrație ilegală care operează în zonele de frontieră pentru a facilita tranzitul*"⁴. De la începutul crizei umanitare, traficul online a înregistrat creșteri uriașe ale căutărilor de conținut explicit și servicii sexuale oferite de femei și fete din Ucraina. De exemplu, traficul global de căutare pentru "**material porno cu ucrainence**" a crescut cu **peste 600%** de la începutul crizei umanitare, în timp ce căutățile pentru "**escorte ucrainence**" au crescut cu **200%**.⁵

---

¹ A se vedea rapoartele Comisiei și rapoartele anuale ANITP. ECLER a publicat un studiu pentru 10 ani care poate fi accesat aici <http://www.ecler.org/wp-content/uploads/2019/11/2019%20ANITP%20fake%20data%20reported.pdf>

² 187 de ofițeri de poliție lucrează, conform datelor raportate, 26% din activitate în activități de cercetare pe cauze de trafic de persoane. A se vedea Scrisoarea adresată Premierului României de 21 de ONG-uri din domeniul justiției și prevenirii traficului de persoane <https://www.ecler.org/ro/advocacy/>

³ Cum sunt păcălite tinerele care sunt duse în Europa pentru prostituție: „Am căutat iubirea în brațele unui om lipsit de scrupule”, min.7:20, <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/cum-sunt-pacalite-tinerele-care-sunt-duse-in-europa-pentru-prostitutie-am-cautat-iubirea-in-bratele-unui-om-lipsit-de-scrupule-1818115>

⁴ Recomandările OSCE privind intensificarea eforturilor de identificare și diminuare a riscurilor de trafic de persoane online ca urmare a crizei umanitare din Ucraina https://www.osce.org/files/f/documents/4/c/516423_0.pdf

⁵ Reuniunea Parlamentului scoțian https://www.parliament.scot/chamber-and-committees/official-report/search-what-was-said-in-parliament/chamber-and-committees/official-report/what-was-said-in-parliament/meeting-of-parliament-09-06-2022?meeting=13809&iob=125243&fbclid=IwAR25T5g3a_umlyHGKdHFFrn5LI3BAF4xYJsDr0WuXLC-3Uje_ciq13qGK8o

La granița cu România și în adăposturile de cazare, au fost prezentate preocupări cu privire la integritatea voluntarilor care oferă ajutor umanitar refugiaților la sosire, transport și spații private pentru locuire⁶. Pe baza nevoii mari de sprijin imediat, nu a existat un sistem eficient de verificare a voluntarilor implicați în activități de răspuns la criză. La granița Siret, un voluntar a raportat că a fost pur și simplu întrebat dacă vorbește rusă sau ucraineană și apoi i s-a permis să lucreze și să ajute refugiații⁷.

În decembrie, 13.112 copii ucraineni au fost declarați "deportați" în Rusia și **330 de copii dispăruți**⁸. Pentru unii dintre ei, ultimele informații au fost de pe teritoriul României. Minorii neînsoțiți și separați prezintă cel mai mare risc de violență de gen și trafic de persoane. Un aspect relevant care poate crește riscurile de violență de gen și trafic de persoane este faptul că definiția legală a copiilor separați a fost aplicată aleatoriu la frontiera cu România, deoarece orice adult care însoțea un copil a fost considerat reprezentant. Astfel, în multe cazuri de copii separați a existat o îngrijorare cu privire la lipsa împuternicirii pe care părinții o oferă adultului care i-a însoțit. Sunt peste 30.000 de copii din Ucraina care beneficiază de protecție temporară în România. Aproximativ 5.000 de copii neînsoțiți au trecut granițele României în 2022 și doar aproximativ 1.500 au rămas sub supravegherea sistemelor de protecție a copilului din România, în timp ce aproape 3.000 se aflau în tranzit către alte țări. Au existat îngrijorări cu privire la peste 1.880 de copii neînsoțiți care au tranzitat România către Turcia.

Ca parte a unei acțiuni coordonate de agențiile guvernamentale ucrainene, un număr mare de copii neînsoțiți a fost relocalat în Turcia. În 2022, din februarie până la sfârșitul lunii aprilie, cel puțin **1.880 de copii din centrele de plasament din Ucraina au fost transportați, prin România, la hoteluri din Antalya**. Copiii au ajuns la Maramureș cu autobuze și au fost preluați de la Aeroportul Internațional pentru transport ulterior⁹. Un ONG din România înființat în 2019, Asociația Blondie¹⁰, a raportat evacuarea a peste 1.000 de copii ucraineni și transferul lor în Turcia sau în alte țări ale UE, în principal Germania¹¹.

Sunt grupurile infracționale organizate transnaționale prezente la frontierele ucrainene?

---

⁶ Documentar ECLER - Războiul din Ucraina, o oportunitate pentru traficanții de persoane? <https://www.youtube.com/watch?v=tRHZDF0ys4I>

⁷ Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina, pg.23, https://voiceamplified.org/wp-content/uploads/2022/09/FINAL-RO_ROMANIA_ASSESSMENT_REPORT.pdf

⁸ Ucraina spune că Rusia a răpit peste 13.000 de copii de când a început invazia <https://www.businessinsider.com/ukraine-says-russia-has-abducted-more-than-13000-children-2022-12>

⁹ 180 de copii abandonați din Ucraina, duși cu avionul în Antalya de Asociația Blondie, <https://www.g4media.ro/180-de-copii-abandonati-din-ucraina-dusi-cu-avionul-in-antalya-de-asociatia-blondie-intr-un-proiect-coordonat-de-sotia-presedintelui-zelenski-consulatul-ucrainei-in-antalya-platim-un-pret.html> Zborul Ursuleților de Plus. 160 de copii din Ucraina au zburat în Turcia cu ajutorul Asociației Blondie <https://www.monitorulcj.ro/social/97994-zborul-ursuletilor-160-de-copii-din-ucraina-au-zburat-in-turcia-cu-ajutorul-asociatiei-blondie>

¹⁰ Asociația Blondie <https://www.asociatia-blondie.ro>

¹¹ Orfanii Ucrainei, extrași din război cu ajutorul unui ONG din România <https://www.dw.com/ro/orfanii-ucrainei-extra%C8%99i-din-r%C4%83zboi-cu-ajutorul-unui-ong-din-rom%C3%A2nia/a-61464426>

I. CAZ DE MIGRAȚIE ILEGALĂ RAPORTAT LA FRONTIERA CU UCRAINA

În mai 2022, a fost identificată o rețea infracțională foarte mare de migrație ilegală care acționa în apropiere de granița cu Ucraina. Coordonatorul grupului infracțional era un tânăr român de numai 28 de ani, căutat în plan internațional, cu mandat de arestare preventivă în 3 țări (România, Ungaria și Austria). Pe 4 mai 2022 a fost arestat la Florești, județul Cluj. Autoritățile austriece au stabilit că acesta a coordonat un grup infracțional transnațional format din peste **250 de traficanți**, în principal din Republica Moldova, România, Ucraina, Serbia, Estonia, Lituania, Turcia, majoritatea fiind călăuze/ghizi care au condus vehicule prin zone prestabilite și controlate¹². Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile austriece, în mai puțin de un an și jumătate, grupul infracțional a **introdus ilegal în Austria peste 36.000 de migranți**. Veniturile provenite din această infracțiune depășesc 150.000.000 de euro¹³, în condițiile în care costul unui transfer a fost, în medie, de peste 4.000 de euro pe migrant. În timpul percheziției efectuate de polițiștii de frontieră din Sighet, la unul dintre membrii români ai grupării infracționale au fost identificate 27 de autoturisme utilizate pentru transportul migranților pe teritoriul Ungariei și Austriei. Autoritățile au subliniat că mai mulți cetățeni români au desfășurat activități de îndrumare, transport și adăpostire a migranților de origine afro-asiatică pe teritoriul Ungariei și Austriei. Gruparea infracțională a fost destructurată la începutul lunii mai de autoritățile austriece, în colaborare cu Poliția Română.

II. POTENȚIALE CAZURI DE VIOLENȚĂ DE GEN ȘI TRAFIC DE PERSOANE RAPORTATE¹⁴

1. Locuințe în schimbul sexului sau prăjituri în schimbul săruturilor

Un caz de agresiune sexuală a fost semnalat în timpul cazării într-o mănăstire din județul Maramureș, care are o capacitate de cazare de 40 de locuri, toate ocupate de refugiați ucraineni. O femeie (22 de ani, mama unei fetițe de 2 ani) a raportat că a fost agresată sexual de stareț în primele zile de cazare la mănăstire¹⁵. Tânăra a intrat în țară prin punctul de trecere a frontierei Sighet și a primit un bilet pentru a călători la București. Cum nu avea planuri concrete, a fost dusă la mănăstire de un preot care obișnuia să primească refugiați de la voluntarii aflați la graniță. Un reprezentant al ONG-ului i-a cerut unuia dintre voluntari să caute mama și fata după câteva zile, iar agresiunea sexuală a fost semnalată. Sursele publice au menționat că victima a angajat un avocat care să o reprezinte în fața autorităților române, dar, în cele din urmă, nu a mers mai departe cu plângerea. În această situație,

---

¹² Polițiștii de frontieră români au contribuit, alături de autoritățile austriece, la destructurarea unei rețele de criminalitate organizată coordonată de un român <https://www.politiadefrontiera.ro/ro/main/i-politistii-de-frontiera-romani-au-contribuit-alaturi-de-autoritatile-austriece-la-destructurarea-unei-retele-de-criminalitate-organizata-coordonata-de-un-roman-29052.html>

¹³ Un român e șeful rețelei care a strâns 152 de milioane de euro din trafic de migranți în Europa
Citește întreaga știre: Un român e șeful rețelei care a strâns 152 de milioane de euro din trafic de migranți în Europa
<https://www.libertatea.ro/stiri/un-roman-e-seful-retelei-care-a-strans-152-de-milioane-de-euro-din-traffic-de-migranti-in-europa-4126187>

¹⁴ ECLER respectă cu strictețe drepturile supraviețuitorilor infracțiunilor de violență sexuală și de trafic de persoane. Cazurile sunt prezentate pentru a sublinia faptul că aceste crime sunt prezente în rândul refugiaților ucraineni

¹⁵ TVR, 18 Aprilie 2022, <http://stiri.tvr.ro/o-refugiata-ucraineana-ar-fi-fost-agresata-sexual-pe-durata-cazarii-la-o-manastire-din-maramure-903224.html#view>

polițiștii au finalizat dosarul și l-au trimis Parchetului de pe lângă Judecătoria Vișeu de Sus pentru clasare, iar preotul a fost achitat de orice acuzație¹⁶.

Un voluntar care lucra la granița cu Ucraina a fost observat când solicita unui copil mic un sărut "pe buze" în schimbul unei prăjituri¹⁷. Câteva mame ucrainence au raportat către ECLER faptul că au primit oferte de locuință gratuită în schimbul favorurilor sexuale, dar nu doresc să raporteze acest lucru autorităților deoarece ar putea avea probleme, alegându-se doar cu timp pierdut și costisitor pentru ele din punct de vedere financiar¹⁸.

2. Lipsa monitorizării la punctele de trecere a frontierei sau la centrele de cazare

Chiar în primele zile ale conflictului, ECLER a fost informat cu privire la un potențial caz de trafic de persoane identificat de voluntari la un punct de trecere a frontierei. O tânără ucrainencă, însărcinată, avea nevoie de sprijin medical când a ajuns la granița cu România. Voluntarii i-au recomandat să meargă la spital, dar ea a refuzat și a declarat că vrea să călătorească mai departe în Polonia împreună cu grupul din orașul ei de reședință. Voluntarii au insistat și i-au promis sprijinul pentru a ajunge în Polonia după spitalizare, dar ea nu a vrut să fie separată de grup. A raportat că îi era foarte frică de acest bărbat pe care l-a întâlnit în timpul călătoriei către frontiera României. A fost foarte amabil cu ea la început, dar înainte de a ajunge la graniță a început să pună presiune pe ea să accepte să se prostitueze în Polonia. Ea îi spusese în timpul primelor lor discuții că ar dori să-și ajute soțul și fratele să scape de război. Bărbatul a menționat că are toate legăturile necesare, iar pentru 3.000 de euro/persoană îi poate aduce rudele în România sau Polonia. Cum femeia nu a avut la dispoziție 6.000 de euro pentru a-l plăti, el a menționat că poate să îi aranjeze să se prostitueze și, în câteva săptămâni, va câștiga suma de bani necesară. Ea a refuzat categoric oferta, iar el a început o presiune psihologică asupra ei: "*Minți! Nu-ți iubești cu adevărat soțul și fratele! Ei pot muri în orice moment și nu îți pasă de ei! Ce înseamnă pentru tine să faci asta timp de câteva săptămâni și să le salvezi viața? Dacă îi iubești cu adevărat, ar trebui să o faci!*" În timp ce ea continua să refuze oferta, bărbatul a început să fie violent verbal și chiar fizic, lovind-o cu pumnul.

O voluntară care lucra la frontieră a raportat că un bărbat ciudat, necunoscut, s-a apropiat de ea cerând să-i "*aducă 3 refugiate*" pentru transport¹⁹. Un român care a fost condamnat de instanța de fond pentru trafic de persoane și proxenetism, a fost identificat la frontieră încercând să transporte femei singure²⁰. Un bărbat a venit la un adăpost pentru refugiați oferindu-se să găzduiască 14 copii

---

¹⁶ Decizie de ultimă oră în dosarul de agresiune sexuală deschis pe numele duhovnicului Agaton Oprișan <https://www.gandul.ro/actualitate/decizie-de-ultima-ora-in-dosarul-de-agresiune-sexuala-deschis-pe-numele-duhovnicului-agaton-oprisan-staretul-a-fost-acuzat-de-o-refugiata-din-ucraina-19844859>

¹⁷ Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina, pg.23, https://voiceamplified.org/wp-content/uploads/2022/09/FINAL-RO_ROMANIA_ASSESSMENT_REPORT.pdf

¹⁸ "Uite, ne-a închis într-o odaie și aplică violență", min 0:10, http://stiri.tvr.ro/uite--ne-a-inchis-intr-o-odaie---i-aplicati-violenta--a--multe-femei-refugiate-din-ucraina-dar---i-copii-cad-prada-traficantilor-de-carne-vie_910128_youtube.html#view

¹⁹ Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina, pg.23, https://voiceamplified.org/wp-content/uploads/2022/09/FINAL-RO_ROMANIA_ASSESSMENT_REPORT.pdf

²⁰ Documentar ECLER - Războiul din Ucraina, o oportunitate pentru traficanții de persoane? <https://www.youtube.com/watch?v=tRHZDF0ys4I>

într-o cabană montană îndepărtată fără a dori să ofere suficiente detalii despre sprijinul pe care îl poate acorda²¹.

Asociația Assoc a raportat un caz legat de o ucraineană din Harkov care mergea în Grecia. Toate indiciile arătau că, la destinație, ea va fi exploatată sexual. După ce a primit informații despre posibila exploatare, a decis să nu mai plece în Grecia²². Un alt caz a fost semnalat de un reprezentant al acestui ONG "Am identificat personal două persoane în vârstă care au fost victime ale traficului de persoane în timpul uneia dintre vizitele mele; au reușit să scape".

Unul dintre participanții la trainingurile ECLER privind depistarea timpurie a cazurilor de violență de gen și trafic de persoane a raportat că trei copii ucraineni vând flori în zona pietonală din centrul Bucureștiului, iar unii dintre indicatorii traficului de persoane sunt prezenți. ECLER a solicitat acțiuni specifice și monitorizare comportamentală a copiilor. Astfel, s-au observat și alți indicatori clari ai exploatării – copiii erau triști și speriați, nu au vrut să vorbească când au fost întrebați despre activitatea lor, au stat pe stradă foarte mult timp fără apă și mâncare, unul dintre ei a primit o sumă mare de bani pentru un buchet de flori și nu a exprimat niciun fel de bucurie. Cazul a fost raportat de ECLER autorităților române competente.

3. Persoane false sau entități false

Un bărbat s-a promovat pe rețelele de socializare ca reprezentant al unei Asociații Americane de Obstetrică și Ginecologie, oferind adăpost și sprijin pentru cel puțin 10 femei însărcinate din Ucraina. Pe baza acestor informații, o ucraineană l-a invitat la un adăpost de refugiați din Iași. Managerul adăpostului, dându-și seama că ar putea fi o potențială situație de trafic de persoane, a încercat să le descurajeze pe cele trei femei care au insistat că vor să meargă cu "americanul". Managerul a trimis un asistent social cu ele la locul de cazare, care nu avea Internet, provizii, televizor, ci doar camere goale. Dându-și seama ce se întâmplă, femeile s-au întors în adăpostul din Iași²³.

O mamă ucraineană și copiii ei au trecut granița în România. Ei căutau un mijloc de transport care să-i transporte din zona de frontieră. Doi voluntari falși, pretinzând că reprezintă un adăpost pentru refugiați, au întrebat-o unde este cazată. Cei doi s-au întors mai târziu în cursul zilei și i-au spus că Elveția este cel mai bun loc în care să meargă și că o vor transporta acolo cu o dubă plină de alte femei. Au rugat-o să li-l arate pe fiul său care se afla într-o altă cameră. L-au privit de jos în sus. Au insistat că familia trebuie să călătorească cu ei și s-au enervat când mama le-a cerut să îi arate documentele lor de identitate. Pentru a-i îndepărta pe bărbați de familia sa, refugiata a promis că se va întâlni cu ei atunci când celelalte femei vor fi deja urcate în dubă. Dar imediat ce bărbații au plecat, și-a luat copiii și a fugit²⁴.

---

²¹ Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina, pg.23, https://voiceamplified.org/wp-content/uploads/2022/09/FINAL-RO_ROMANIA_ASSESSMENT_REPORT.pdf

²² Eroii necunoscuți de la granița dintre Ucraina și România, <https://eeagrants.org/news/unsung-heroes-ukraine-romania-border>

²³ Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina, pg.23, https://voiceamplified.org/wp-content/uploads/2022/09/FINAL-RO_ROMANIA_ASSESSMENT_REPORT.pdf

²⁴ Caz raportat în timpul discuțiilor privind cooperarea regională și consolidarea capacităților organizațiilor societății civile ucrainene pentru un răspuns umanitar coordonat în Marea Neagră

Multe ONG-uri au raportat că cetățenii ucraineni, în special femeile, sunt contactați online și li se oferă locuri de muncă în țări precum Anglia, Germania, Spania, Italia, Franța, Turcia și Emiratele Arabe Unite. Ofertele depășesc salariul mediu pentru acel loc de muncă de 2-3 ori, iar experiența profesională nu este necesară, ceea ce este întotdeauna alarmant.

Unul dintre participanții la trainingurile ECLER privind depistarea timpurie a cazurilor de violență de gen și trafic de persoane a raportat că un cont de Facebook al unei femei din Ucraina, care face parte dintr-o comunitate Facebook foarte mare din România - Uniți pentru Ucraina, a postat anunțuri de angajare foarte ciudate timp de câteva luni. De exemplu, unul dintre anunțuri menționează 12 ore de muncă/zi timp de 5 sau 6 zile/săptămână în state membre UE. Din cercetările pe date deschise, ECLER a identificat că firma din România pentru care au fost promovate anunțurile de angajare a fost închisă în 2016. De asemenea, s-a identificat faptul că firma de recrutare are sediul în Dubai. Efectuând cercetări despre serviciile acestei companii de recrutare, ECLER a constatat că totalitatea condițiilor de muncă este foarte asemănătoare cu exploatarea, salariile nu sunt plătite, iar într-unul dintre cazuri s-a raportat că 2 surori au fost separate împotriva voinței lor. ECLER a transmis acest caz către INTERPOL.

Unul dintre participanții la activitățile ECLER a raportat că o persoană postează mesaje de recrutare de modele (inclusiv copii cu vârste cuprinse între 3-4 și 7-8 ani) pentru ședințe foto de 8 ore în Dubai. ECLER a reușit să identifice alți indicatori ai potențialei exploatare, iar cazul a fost raportat mai departe către INTERPOL.

Un caz de potențial trafic de minori a fost raportat către ECLER de un ONG din România care lucrează direct cu refugiații. Un cetățean vorbitor de limbă italiană, presupus diplomat care lucrează pentru o organizație internațională din sistemul ONU, a cerut sprijin pentru a reloca 100 de minori neînsoțiți în Italia, spunând că are un mandat din partea Guvernului italian pentru această acțiune. Deși i-a fost explicat faptul că sunt proceduri riguroase inter-guvernamentale care ar trebui urmate pentru transferul unor minori neînsoțiți, el părea a dori să le ocolească. ECLER a făcut cercetări suplimentare, aflând astfel că reprezentantul presupusei agenții ONU provine de la un ONG care are legătură cu mafia italiană, cu platforme de investigare a spălării banilor și diferite afaceri în domeniul ospitalității. ECLER a raportat cazul autorităților competente. În plus, ECLER a identificat faptul că ONG-ul a acoperit o parte din cheltuielile de deplasare în străinătate ale unui politician român de nivel înalt.

Un cetățean român a raportat către ECLER faptul că un grup de tinere ucrainence au fost așteptate la București, dar acestea au dispărut după ce un ONG de la frontieră le-a oferit cazare în tranzit de la graniță către capitală. S-a menționat că un voluntar român, ajutat de un transnistrean care vorbește limba rusă, a fost persoana care identifica ucraineni ce aveau nevoie de cazare la punctul de frontieră, transferându-i la un ONG care îi găzduia într-o sală de festivități. Persoana care a raportat cazul către ECLER a menționat faptul că tinerele au fost informate de reprezentanții ONG-ului că vor fi transferate în Italia pentru locuri de muncă, chiar dacă ele nu au solicitat acest lucru, ci intenționau să călătorească la București. Refugiatele au fost informate că acest ONG are parteneri în Italia și Germania care pot sprijini femeile singure din Ucraina. După raportarea acestui incident, la aproximativ o săptămână, tinerele nu au mai putut fi contactate pe telefoanele mobile sau pe rețelele de socializare. ECLER a raportat cazul autorităților române.

4. Loverboy modus operandi

O fată de 16 ani, de cetățenie ucraineană, a trecut granița însoțită de "*cumnatul ei*". După câteva zile, în timp ce se aflau într-o cafenea, fata a reușit să fugă, s-a apropiat de un polițist și a declarat că a fost violată constant de bărbat, atât în Ucraina, cât și după ce au trecut granița în România. Se presupune că intenția făptuitorului a fost de a lua fata de la familia ei și a o forța să se prostitueze. Bărbatul a decis să părăsească Ucraina profitând de situația creată de război și de posibilitatea trecerii frontierei în România fără pașapoarte²⁵.

Unul dintre participanții la trainingurile ECLER privind depistarea timpurie a cazurilor de violență de gen și trafic de persoane a raportat faptul că a identificat anumiți indicatori ai traficului de persoane într-un caz care este foarte similar cu o situație de recrutare folosind modul de acțiune *loverboy*. ECLER a fost informat că este cazul unei mame și fiice care au fost transportate din Republica Moldova prin România către o altă țară UE. Odată ajunse acolo, au primit cazare, iar proprietarul apartamentului i-a cerut mamei să-i ofere servicii sexuale în schimbul unei locuințe. Ulterior, proprietarul apartamentului a spus că iubita lui știe despre relația lor intimă și le-a cerut să părăsească apartamentul. El a promis că le va transfera într-un adăpost pentru refugiați, dar s-a răzgândit și a încercat să le separe, pretinzând că o prietenă poate oferi cazare doar pentru mamă. Când au început violențele împotriva celor două femei deoarece mama nu a acceptat separarea, ECLER care a fost în permanență în contact cu ele, a raportat cazul către INTERPOL și, cu intervenția imediată a acestei organizații și a biroului național, mama și fiica au fost salvate în ultimul moment, exact când au început violențele împotriva lor și înainte de a fi transferate altor membri ai rețelei care veniseră să le preia pentru a fi exploatate sexual.

O ucraineană a fost convinsă de un cetățean româno-moldovean să părăsească Chișinăul și să se mute în România, împreună cu fiul ei de 1 an și jumătate, unde el îi poate găsi un loc de muncă și îi poate oferi cazare și protecție. După ce s-a mutat în România, soțul refugiatei a raportat din Ucraina faptul că soția sa a fost izolată de familie și prieteni, că nu mai răspunde la telefonul mobil sau la e-mailuri. Cazul a fost raportat autorităților române. Cei 2 au fost identificați și s-au întors acasă, în Ucraina.

III. REZULTATELE UNUI SONDAJ APLICAT ÎN RÂNDUL PROFESIONIȘTILOR

ECLER a aplicat un sondaj privind identificarea potențialelor vulnerabilități și riscuri de trafic de persoane și violență sexuală în rândul ucrainenilor care trăiesc în România sau se află în tranzit către alte țări. Sondajul a fost aplicat profesioniștilor care lucrează direct cu refugiați și copii ucraineni, în principal asistenților sociali, lucrătorilor din domeniul protecției copilului, ofițerilor de poliție, magistraților, reprezentanților ONG-urilor, reprezentanților autorităților locale, profesorilor, psihologilor, medicilor și jurnaliștilor care lucrează la frontieră. Opțiunile multiple ale sondajului au fost dezvoltate pe baza rezultatelor cercetării deschise și a discuțiilor de grup desfășurate de ECLER.

---

²⁵ Caz raportat în timpul discuțiilor privind cooperarea regională și consolidarea capacităților organizațiilor societății civile ucrainene pentru un răspuns umanitar coordonat în Marea Neagră

Sondajul a fost aplicat de două ori: în octombrie 2022 la 117 de profesioniști și în ianuarie 2023 la 223 de profesioniști. Rezultatele celor 2 sondaje arată diferențe minore între constatări.

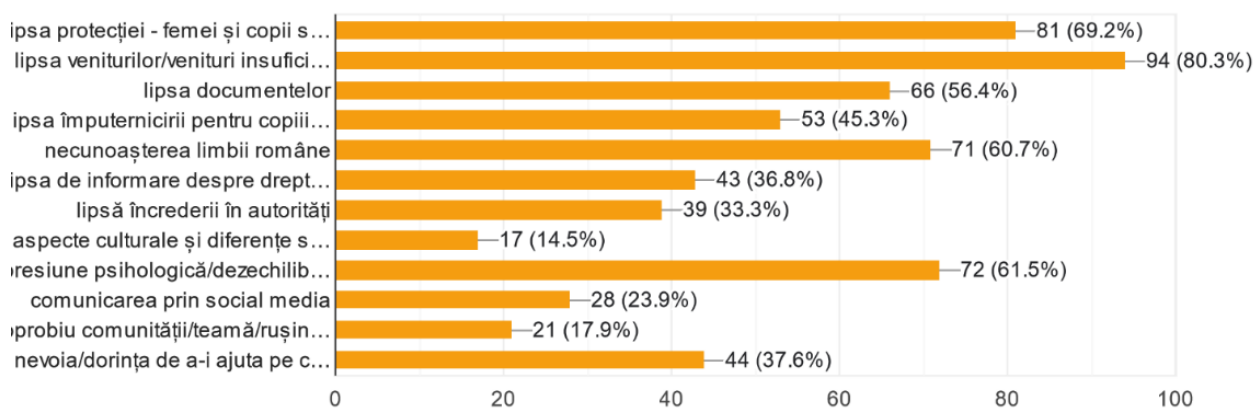
Concluziile sondajului aplicat în octombrie 2022

Acest sondaj s-a axat pe principalele vulnerabilități ale ucrainenilor în fața fenomenului traficului de persoane. Sondajul a fost aplicat în limba română, în rândul a 117 profesioniști aflați în prima linie de răspuns la prezenta criză. Printre cele 12 potențiale vulnerabilități care au rezultat în urma cercetării și a discuțiilor de grup desfășurate de ECLER, sondajul arată că primele 5 vulnerabilități identificate în practică sunt:

- lipsa fondurilor/numerarului (94 de respondenți)
- lipsa de protecție a femeilor și a copiilor (81 de respondenți)
- presiune psihologică și nevoia de echilibru emoțional (72 de respondenți)
- bariera lingvistică (71 de respondenți)
- lipsa documentelor (66 de respondenți).

Care considerați că ar putea fi principalele VULNERABILITĂȚI ale ucrainenilor în fața potențialelor situații de trafic de persoane?

117 responses

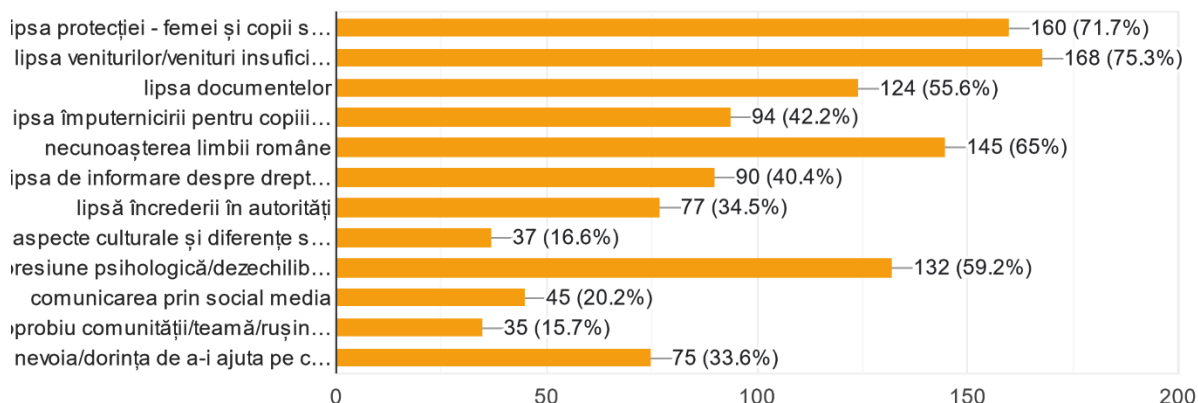
Constatările sondajului aplicat în ianuarie 2023

Sondajul a fost aplicat în rândul a 223 de profesioniști aflați în prima linie de răspuns la criză și a fost extins de la vulnerabilități la riscurile traficului de persoane, deoarece ECLER consideră că este necesară identificarea timpurie a cauzelor de exploatare și trafic în rândul ucrainenilor. Printre cele 12 potențiale vulnerabilități, sondajul arată că primele 5 vulnerabilități sunt aceleași cu cele raportate în octombrie 2022:

- lipsa fondurilor/numerarului (168 respondenți)
- lipsa protecției femeilor și copiilor (160 de respondenți)
- bariera lingvistică (145 respondenți)
- presiune psihologică și nevoia de echilibru emoțional (132 respondenți)
- lipsa documentelor (124 respondenți).

Care considerați că ar putea fi principalele VULNERABILITĂȚI ale ucrainenilor în fața potențialelor situații de trafic de persoane?

223 responses

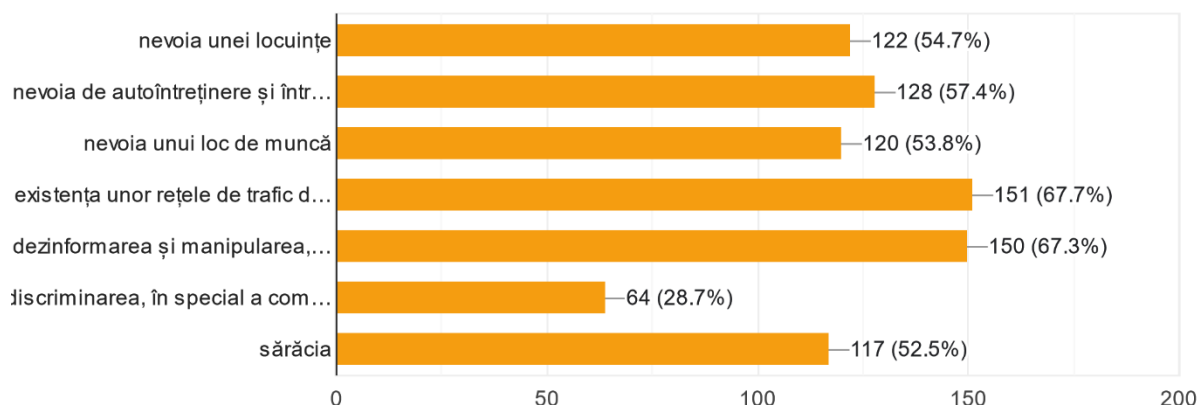

Alte vulnerabilități potențiale semnalate de profesioniștii implicați în cercetare, care nu au fost identificate prin intermediul cercetării desfășurate de ECLER, sunt lipsa unui sistem de primire a refugiaților bine organizat, neîncrederea în autoritățile române, imaturitatea psihologică a tinerilor și mamelor, teama de a fi judecate/izolarea de comunitate dacă raportează abuzul.

Printre cele 7 potențiale riscuri de trafic de persoane care au rezultat în urma cercetării desfășurate de ECLER, sondajul arată că primele 5 sunt:

Care considerați că ar putea fi principalele RISCURI ale ucrainenilor în fața potențialelor situații de trafic de persoane?

223 responses

- prezența unor grupuri infracționale transnaționale puternice, existente înainte de conflict în România și Ucraina (151 de respondenți)
- dezinformarea și manipularea prin intermediul platformelor de comunicare/social media (150 respondenți)

- necesitatea de a se întreține pe ea și pe membrii familiei sale (128 respondenți)
- nevoia de adăpost (122 de respondenți)
- necesitatea unui loc de muncă adecvat (122 respondenți)
- sărăcie (117 respondenți).

Alte potențiale riscuri raportate de profesioniștii implicați în cercetare sunt lipsa de informare adecvată cu privire la riscurile violenței de gen și traficului de persoane și mecanismele de raportare, necesitatea de a se muta de la un loc de cazare la altul, accesul facil al traficantilor la femeile și copiii vulnerabili, încrederea în oferte tentante "prea bune pentru a fi adevărate", iluzia unei vieți ușoare în UE și lipsa unei formări adecvate privind traficul de persoane pentru mulți profesioniști care lucrează cu refugiații.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a finanțatorilor.

ProUCare este un proiect finanțat de Care – confederație globală care luptă de peste 75 de ani împotriva sărăciei și in justiției sociale și este coordonat și implementat la nivel național de Fundația SERA România (organizație neguvernamentală, non-profit, privată, care activează de 26 de ani în domeniul protecției copilului și al promovării drepturilor copiilor din România) cu sprijinul Care France și FONPC (Federația Organizațiilor Nonguvernamentale pentru Copil).